

48 TACHENII
frigerationis indigent.

In alui stipticitate cum febrili calore coniuncta fit potus humectans, refrigerans & lubricans oculis & palato gratus ex nitro, Manna & aqua, proportionem pro indicantis exigentia.

Idem potus confert Astmaticis, febricitantibus, & ructibus ex accensis Hypochondrijs.

Vrinæ ardori nitrum licet mundificatum non prodest, quod salforum more vrinæ loca pertransit, quod alcalibus non licet ob rationes ubique explicatas, & mercurium non præcipitat, ideo salis naturam hoc loco sequitur.

Haftenus de acido & alcali in genere, nunc specialiter de Tartari alcali aliquid dicendum.

Alcali tartari prærogatiua.

Prærogatiua Alcali Tartari.

Cap. 9.

Aurum cum sit fere totum sulfur minimum dat mercurij.

Dixi quod inter fixiora alcalia sal tartari gaudeat singulari præuilegio, & licet sit corpus graue, terrestre, impurum, & sordibus inquinatum, digestum tamen cum quocumque metallo per debitum tempus id conuertit in mercurium currentem, quod expertus, incredulis

HIPPOCRATES. 49

dulis pro veritate affirmo, id vero
si qui credere nolint, parum solici-
tum me reddit.

Ingeniosus autem Helmont
paucis illud curiosis indicat Tract.
Potest: medicaminum, parag. 40.
his verbis *Sensi inquit cruditatem
Saturni pinguedine fixorum sa-
lium solubilem, sicque diuidi par-
tes composui, ut crudum argentum
(idest mercurium) currere per-
mittit.*

Quod autem pingue sal id est
Alkali, calcinata metalla dissoluat
docent vrbes vetulae, quae coquunt
litargyrum idest plumbum cal-
cinatum in forti lixiuio ad de-
nigrandos capillos, quod habet
etiam Porta in Magia Naturali,
cui lixiuio instillatus vitrioli spiri-
tus lixiuiale alcali in sal conuertit,
& statim cadit litargyrum sub al-
bi pulueris forma, quem leni igne
reduc in plumbum, & securus eris
alcalia abscondere in suo ventre
metalla, apta esse.

Ideo pergit Helmont: *Calcina-
ta acerrima cum sale armoniaco
resoluto & tariaro putrefacto dul-
corantur.* Id est, vertuntur in mer-
curium currentem non amplius
acrem vel mordacem, vt calcina-
ta, sed linguae insipidum.

C

Accipe

50 TACHENII

Accipe ergo Argenti in aqua
 forti soluti & cupro præcipitati (de
 quo postea dicetur) vncias quatuor
 salis armoniaci purificati per sub-
 limationem repetitam vncias tres
 alcali Tartari puri vncias quatuor,
 misce exacte cum tanta aqua
 quantitate vt fiant instar pultis li-
 quida, quæ per 3 & plures menses
 relinquenda est in tepido loco, va-
 se bene clauso, deinde rursus exsic-
 cari debet in Solis calore aut len-
 tissimo igne in puluerem, quem
 inde humili vitreo vasi largum
 fundum habenti, vt puluis æquali-
 ter distendi possit, cui adapta alem-
 bicum vitreum, in summitate fo-
 raminatum, vt humiditas exhalet,
 & supposito carbonum igne sub-
 limabitur griseus puluis, qui re-
 frigeratis vasis digito tactus fluit
 in currentem mercurium.

*Mercurius
 Argenti*

Hinc Basilius de Tartaro lib. de
 magno mundi miraculo.

*Durch meinen geist, das sie sich
 rechen*

*und alle metalle ganz zerbre-
 chen.*

Quemadmodum omnia sub-
 lunaria, experientia teste & anti-
 quissima Hippocratica doctrina
 su-

HIPPOCRATES. 51

suffulciente ex duobus ACIDO
nimirum & ALCALI constare (vt
in hoc scripto) mechanicè osten-
dam : id etiam de argento omni-
busque alijs metallis intelligen-
dum volo . Huic enim nostro ar-
gento affusum alcali tantum acidi
sulphuris per digestionem & co-
ctionem absorbit, quantum mer-
curio in argenti statu pro sui con-
stantia satis erat. In Φ locum suc-
cessit alcali (adulterium vocant
Philosophi) quod ab argenti acido
sulphure amplectitur , perdit ideo
formam & pulcritudinem , muta-
turque in naturam neutram, idcir-
co liquatur lentissimo igne sicut
plumbum, vel sicut sal armonia-
cum cum silicum viua calce com-
mistum (de quo supra) vocaturque
à Crollio Luna cornea quod cor-
num instar cultro scissile sit.

Cornea hæc luna licet centies
aqua calida ablueretur , liquare-
turque celeri fluxu ex tartaro &
nitro, separari tamen ab inuicem
possibile non esset, nisi in Saturni
balneo, in quo quicquid argenti
superest, redit in integrum : Salia
verò cum plumbo in scoriam &
litargyrum, quod etiam rursus
simplici fusione in plumbum re-
ducitur . Scoriam vero quæ salia

C 2 erant

*Diana na-
da*

*Luna cor-
nea .*

*vt de auro
fulminãte
alibi dixi.*

erant in elementa rapiuntur simul cum Argenti acido sulphure, quod absorpserant.

Sal Tartari itaque est medium in quo reuiuiscunt metalla & mineralia, licet per artem validum, que ignem videantur plane destructa.

Simili modo cum Alkali fit

Mercurius currens, ex

Antimonio.

Accipe mineram Antimonij reduc in puluerem subtilem hunc laua communi aqua donec aqua decurrat clara, exsicca puluerem, huius recipe ex. gr. lib. vi. Alkali tartari puri libr. iiii. salis armoniaci libr. ii. misce & cum vrina veteri clara pone in vitreum vas clausum per tres menses in tepido loco, vt putrescant, elapso tempore, adde Aluminis crudi puluerizati vnc. iiii. calcis viuæ puluerizatae libr. iiii. aceti distillati libr. ii. misce, fac globulos, quos in aere modice exsicca, distilla ex retorta in magnum vas recipiens, & decurret viuis mercurius in recipientem, pars adhærebit collo retortæ, quam aceto ablue, hunc
ferua

HIPPOCRATES. 53

serua & pro Helmontis secreta
cinnabari vtere, de qua postea.

Alcali tartari itaque videtur
quodammodo typum representa-
re philosophorum chaos, in quo
aiunt reuiuiscere eorum mercu-
rium, de quo Paracelsus *lib. de
Natura rerum*.

Regeneratio, inquit, & renoua-
tio metallorum fit ita: quemad-
modum homo redit in terram, ex
qua primo fuit desumptus, & ita
rursus in die nouissimo regenera-
bitur, sic & metalla iterum possunt
in mercurium (ex quo primo nata
sunt) abire, & cum illo solui &
mercurius fieri, & iterum per
ignem (qui etiam iudicabit mun-
dum) renasci & clarificari. Hac
via, inquit, generantur lapides, &
tincturae speciales argenti vel au-
ri. Haec tenus Paracelsus.

Interea nemini Auctor ero vt
sibi persuadeat sal Tartari quo-
cumque modo preparatum Chaos
Catholicum Philosophorum esse!
licet metalla per illud in curren-
tem mercurium redeant, id pau-
cis admonuisse visum fuit.

*Huc quadrat elegans & simplex
utilissima tamen Argentum*

Calcinario

Argentum foliatum cum sulphuris flore commixtum in crucibulo ignito calcinatum abit in pulverem granulatum, rursusque subtiliter contritum cum sulphure ut prius calcinatur, repetatur labor calcinationis ter, quaterque, omneque exhalet sulphur, huius solubilis argenti granum in vitreum scyphum aquæ plenum proiectum, descendit paulatim ad fundum cærulei quasi coloris iucundo spectaculo: per os assumptum in capitis morbis ea præstat, quæ Autores argento potabili ascribunt.

*Vacuum
in natura
demonstratur
per experimentum*

*Vacua esse Alcalium Corpora
ostendit. Cap. 10.*

Liquori salis Tartari affunde guttatim spiritum vitrioli donec strepitus cesset, mixturam reduce in Cristallos, vel totam exsiccata, & reperies sal, vitrioli naturam habens, vomitus mouens drachmæ pondere per os datum, & quando quid superbibitur, purgans